

J. G. Granölle nimikkoluentosali Tarton yliopistoon

Tarton yliopisto nimesi 4. marraskuuta 2010 luentosalin suomalaisen maantieteilijän **Johannes Gabriel Granön** mukaan. Granö (1882–1956) toimi professorina Tarton, Helsingin ja Turun yliopistoissa. Hän oli myös Turun yliopiston rehtori ja kansleri. Tartossa hän työskenteli syksystä 1919 kevääseen 1923.

Luentosalin nimeäminen on harvinainen ja merkittävä huomionosoitus, jota juhlistettiin erityisellä nimeämistilaisuudella. Tilaisuudessa esitti tervehdyksen Granön poika, akateemikko, Turun yliopiston maantieteen professori emeritus ja Tarton yliopiston kunniajohtaja **Olavi Granö**. Hän totesi Tarton yliopiston antavan suuren arvon sille työlle, jonka Granö teki Tarton yliopiston sekä sen maantieteen opetuksen ja tutkimuksen hyväksi.

Opetusta viroksi

J. G. Granö kehitti merkittävästi virolaista kulttuuria opettamalla viron kielellä. Hän oli tiedekuntansa ensimmäinen viroa opetuksessaan käyttänyt professori saksalaisen perinteen leimaamassa yliopistossa. Granön entiset virolaiset oppilaat eri puolilta maailmaa ovat kertoneet, että omalla äidinkielellä saatu opetus kehitti tieteellistä ajattelua pal-

jon paremmin kuin heidän saksaksi tai venäjäksi saamansa opetus. Viron kieleen Granö oli perehtynyt jo lapsuudessaan Siperiassa, jossa hänen isänsä työskenteli suomalaisten ja virolaisten siirtokuntien pappina.

Tartossa alkaneen tutkimus- ja opetustyön ensisijaisena tavoitteena oli osoittaa virolaisille ja ympäröivälle maailmalle, minkälainen uusi itsenäinen Viro on alueelliselta rakenteeltaan. Tarton aika vaikutti siihen, että tutkimusmatkailijana, geomorfologina ja Keski-Aasian vuoristojen tutkijana profiloitunut Granö alkoi kehittää maantieteen tehtäviä ja olemusta käsitelleitä metodologisia ajatuksiaan. Granö summasi näkemyksensä tunnetussa teoksessaan *Puhdas maantiede* (1930), joka on ilmestynyt myös saksaksi (1929) ja englanniksi (1997).

Tartossa järjestetään vuosittain Granö-luentosarja. Siellä on myös Turun ja Tarton yliopistojen perustama Granö-keskus, jota käytetään yliopistojen väliseen yhteistyöhön liittyviin tapahtumiin. Granö-keskus sijaitsee Villa Tammekannissa, jonka **Alvar Aalto** suunnitteli vuonna 1932 maantieteen professori **August Tammekannille**.

JUSSI S. JAUHIAINEN

Juhlatilaisuus J. G. Granön mukaan nimetyssä luentosalissa, jossa Granö aloitti maantieteen opettamisen syksyllä 1919. Ääriään myöten täydessä luentosalissa puhuneen Olavi Granön ohella nimeämisyhteyksiin osallistuivat muun muassa professori emeritus Ott Kurs (istumassa) ja Tarton yliopiston maantieteen laitoksen johtaja, professori Ülo Mander (oikealla). (Kuva: Taavi Pae, 11/10)

